

IZPITNI KATALOG ZA
del I in del II

MOJSTRSKEGA IZPITA
za pridobitev naziva

SLIKOPLESKARSKI MOJSTER
SLIKOPLESKARSKA MOJSTRICA

LJUBLJANA, 2000

KAZALO

1. OSNOVNI PODATKI.....	3
1.1. OBSEG DEJAVNOSTI	3
1.2. CILJI MOJSTRSKIH IZPITOV	3
1.3. CILJI PRAKTIČNEGA IN STROKOVNOTEORETIČNEGA DELA IZPITA	3
1.4. DELI MOJSTRSKEGA IZPITA	4
1.5. PRIDOBITEV STOPNJE IZOBRAZBE IN NAZIVA	4
1.6. PRILAGODITVE OPRAVLJANJA DELOV IZPITOV OZIROMA STROKOVNIH PODROČIJ	4
1.7. IZVAJANJE IZPITOV	4
1.8. SPREJETJE IZPITNEGA KATALOGA	5
2. PRAKTIČNI DEL IZPITA	6
2.1. OPREDELITEV	6
2.2. OBSEG	6
2.3. MOJSTRSKO IZPITNO DELO	6
2.3.1. Slikarska dela	6
2.3.2. Pleskarska dela.....	7
2.4. DELOVNI PREIZKUSI.....	7
2.5. TRAJANJE IZPITA.....	7
2.6. IZVAJANJE IZPITOV	7
2.7. OCENJEVANJE	8
2.8. MINIMALNI POGOJI ZA USPEŠNO OPRAVLJEN PRAKTIČNI DEL	8
3. STROKOVNOTEORETIČNI DEL IZPITA.....	9
3.1. OPREDELITEV	9
3.2. OBSEG	9
3.3. VSEBINA PREDMETNIH IZPITNIH PODROČIJ.....	9
3.3.1. Tehnologija.....	9
3.3.2. Izmere, kalkulacije in delovni normativi	10
3.3.3. Stroji in orodja	10
3.3.4. Estetika in oblikovanje.....	10
3.4. TRAJANJE IZPITA.....	10
3.5. NAČINI OCENJEVANJA ZNANJA.....	10
3.5.1. Minimalni pogoji za uspešno opravljen izpit.....	11
3.5.2. Določitev skupne ocene dela II mojstrskega izpita.....	11
3.6. SEZNAM PRIPOROČENE LITERATURE IN DRUGIH VIROV	11
4. SESTAVLJALCI IZPITNEGA KATALOGA	12

1. OSNOVNI PODATKI

1.1. Obseg dejavnosti

Področja, ki jih mora kandidat obvladati:

- ☛ organiziranje in vodenje delovnega procesa
- ☛ zagotavljanje kakovosti izdelkov in storitev
- ☛ pripravljanje poslovnega načrta in analize rezultatov dela
- ☛ sprejemanje strank in svetovanje
- ☛ vodenje nabave in prodaje izdelkov oz. storitev
- ☛ racionalno in ekonomično poslovanje (kadri, normativi in kalkulacija storitev)
- ☛ izdelovanje predlogov za nagrajevanje sodelavcev ter skrb za pozitivno delovno ozračje
- ☛ zaposlovanje delavcev in načrtovanje njihovega razvoja
- ☛ izvajanje ekoloških predpisov, predpisov o varstvu pri delu, požarnem varstvu in varovanju okolja
- ☛ prenašanje znanja, spretnosti, izkušnje in novosti s področja stroke na vajence, dijake in sodelavce
- ☛ opravljanje slikarsko-pleskarskih del na mojstrski ravni.

1.2. Cilji mojstrskih izpitov

Z mojstrskim izpitom kandidat dokaže, da je usposobljen za samostojno, kvalitetno strokovno delo v okviru obsega dejavnosti, za samostojno vodenje obrtne delavnice in za praktično izobraževanje vajencev.

Pri tem kandidat dokaže, da:

- ☛ ima vsa potrebna znanja za vodenje samostojnega obrata in izpolnjuje pogoje za nosilca obrtne dejavnosti po določbah zakona
- ☛ zna in zmore strokovno delo opraviti mojstrsko
- ☛ pozna zakonodajo, vezano na opravljanje obrtnih dejavnosti (delovno, socialno, davčno, finančno ipd.)
- ☛ ima potrebna znanja za organizacijo dela in vodenje v samostojnem obratu
- ☛ ima znanja za pripravo poslovnega načrta in analizo rezultatov dela
- ☛ ima znanja za zagotavljanje varnosti pri delu v samostojnem obratu
- ☛ ima znanja za zagotavljanje kakovosti, ter pozna tehnologijo, ki vodi k višji produktivnosti in optimiranju stroškov, ter varuje okolje
- ☛ ima znanja za zagotavljanje ustvarjalne delovne klime v samostojnem obratu
- ☛ zna pisno in ustno komunicirati v domačem in enem tujem jeziku
- ☛ ima potrebna znanja za poučevanje oz. prenašanje znanja, spretnosti in veščine na vajence in dijake.

1.3. Cilji praktičnega in strokovnoteoretičnega dela izpita

Izpiti za praktični del in strokovnoteoretični del morajo zagotoviti, da bo kandidat obvladal praktična in strokovnoteoretična znanja na zahtevanem nivoju, ki mu bodo omogočala samostojno in kakovostno strokovno delo ter organiziranje in vodenje delovnih procesov v slikopleskarski delavnici.

1.4. Deli mojstrskega izpita

Kandidati morajo za pridobitev naziva mojster opraviti izpite iz vseh strokovnih področij naslednjih delov mojstrskega izpita:

DEL I praktični del, ki obsega izdelavo

- mojstrskega izpitnega dela in
- delovnih preizkusov

DEL II strokovno teoretični del, ki obsega

- tehnologija
- izmere, kalkulacije in delovni normativi
- stroji in orodja
- estetika in oblikovanje

DEL III poslovodno ekonomski del, ki obsega

- podjetje in poslovanje
- osnove marketinga
- finančno ekonomsko poslovanje
- pravni vidiki poslovanja – zakonodaja
- upravljanje in vodenje

DEL IV pedagoško andragoški del, ki obsega

- psihološke osnove učenja
- načrtovanje in izvajanje učnega procesa
- metodiko praktičnega izobraževanja
- spremljanje in preverjanje učnih rezultatov
- izobraževalni sistem.

1.5. Pridobitev stopnje izobrazbe in naziva

Po vseh uspešno opravljenih delih izpita si kandidat pridobi srednjo strokovno izobrazbo in naziv

SLIKOPLESKARSKI MOJSTER/SLIKOPLESKARSKA
MOJSTRICA

1.6. Prilagoditve opravljanja delov izpitov oziroma strokovnih področij

Kandidatom, ki so uspešno zaključili javno veljavni vzgojno izobraževalni program za pridobitev srednje strokovne, višje ali visoke strokovne izobrazbe, se priznajo deli oziroma strokovna področja posameznih delov mojstrskega izpita, v skladu z merili za priznavanje delov izpita oziroma strokovnih področij posameznih delov mojstrskega izpita, glede na proučitev dokumentacije o predhodni izobrazbi in delovnih izkušnjah.

Praktični del mojstrskega izpita obvezno opravljajo vsi kandidati.

1.7. Izvajanje izpitov

Mojstrski izpit se izvaja v skladu z določili, opredeljenimi s Pravilnikom o pogojih in načinu opravljanja mojstrskih izpitov.

1.8. Sprejetje izpitnega kataloga

Izpitne kataloge za III. in IV. del mojstrskega izpita je sprejel na osnovi 26. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (U. l. RS, št. 12-568/96 z dne 29. 2. 1996) Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno izobraževanje na svoji 19. in 20. seji, dne 16.9. in 1.10.1998, ter za I. in II. del na 41. seji, dne 14.7.2000.

2. PRAKTIČNI DEL IZPITA

2.1. Opredelitev

Pri praktičnem delu izpita se ocenjujejo znanja z:

- mojstrskim izpitnim delom in
- delovnimi preizkusi.

Slikopleskarski mojster/mojstrica mora obvladati:

- ☞ poznavanje sestavin obdelovalne površine v slikarski in pleskarski stroki
- ☞ pravilno izbiro materialov in tehnologijo
- ☞ barvno oblikovanje prostora po predloženem vzorcu ali skici
- ☞ šabloniranje – izdelava šablone
- ☞ plastično občrtovanje
- ☞ kombinacije tapet, burdur in okrasnih letev
- ☞ rešitev detalja toplotnega mostu pri termoizolacijskih fasadah
- ☞ sprotno spremljanje novih materialov in tehnik
- ☞ uvajanje novih spoznanj ekologije
- ☞ izvedba manjših restavratorskih del pri obnovi dediščine
- ☞ poznavanje osnov ornamentike
- ☞ poznavanje specialnih nanosov za zid, za les in za kovino.

2.2. Obseg

Pri praktičnem delu izpita se izdelata **eno do dve** mojstrski izpitni deli in izvede **štiri** delovne preizkuse.

2.3. Mojstrsko izpitno delo

Kot mojstrsko izpitno delo kandidat izbere **eno do dve** v nadaljevanju navedene izpitne naloge po naključnem izboru.

2.3.1. Slikarska dela

VRSTA IZDELKA ALI SKLOPA	OPIS VSEBINE IZDELKA, MATERIALI IN OBDELAVA
Priprava osnove (struganje, pranje, zravnavna, brušenje, mešanje barv, slikanje, odtis valjčka, izdelava dekorativnih ometov).	Pripravi se osnova v primerni tehnologiji. Naloga je predvidena v <i>kombinaciji s še eno izpitno temo</i> .
Barvno oblikovanje objekta (naključno izbran) z predhodno izdelavo skice (exterior ali interior).	Objekt je več ali manj bogato okrašen z štukaturami, simsi ali kipci. Izdelata se barvna študija celotnega objekta z estetsko barvno povdarenimi elementi fasade ali notranjosti. Projekt se izdelata na papirju (tudi barvno), predlagajo se materiali in tehnologija.
Izdelava okrasnega ornamenta, ki je prostoru primeren (oblikovanje, izdelava šablon, merjenje in razdelitev, usklajene barvne kombinacije, plastično leniranje).	Izdelata se skica ornamenta vkomponiranega v prostor. Ornament izdelati v primernih usklajenih materialih (več barvno).
Izdelava skice in izvedba del na površini v interierju z novejšimi materiali (imitacija kamnite teksture,	Izdelata se idejna skica. Izdelek pripraviti na najmanj 15 m ² veliki površini.

VRSTA IZDELKA ALI SKLOPA	OPIS VSEBINE IZDELKA, MATERIALI IN OBDELAVA
uporaba transparentne prosojne žele barve ali stenske lazure).	
Oblikovanje in obdelava prostora v kombinaciji tapet, burdur in okrasnih letev.	Priprava skice, izdelava izdelka v prostoru površine najmanj 40 m ² .

2.3.2. Pleskarska dela

VRSTA IZDELKA ALI SKLOPA	OPIS VSEBINE IZDELKA, MATERIALI IN OBDELAVA
Priprava podlage (odstranjevanje starih premazov, čiščenje rjavenja, razmastitev, temeljni premaz, kitanje, brušenje, nanos pokrivnega premaza, emajliranje).	Izdelek se izdelava na les, kovino ali zid. Uporabljajo se primerni materiali in tehnologija.
Obdelava površine z različnimi ornamentami v različnih tehnikah (strukturna tehnika, lazurna tehnika, tehnika odtisa čopiča, odtis spužve in podobno).	Delo se izvede na plošči površine 2 m ² v najmanj dveh barvnih tonih.
Emajliranje, lakiranje, poliranje.	Zaključna obdelava predmeta ali plošče (les, kovina ali zid).

2.4. Delovni preizkusi

Kandidat mora v okviru delovnih preizkusov izvesti naslednja opravila:

- obdelava pohištva – imitacija lesa - flodranje
- proti požarni premazi
- specialni zaščitni premazi
- zaključni sloji na fasadi.

Delovni preizkusi se izvajajo v povezavi z izdelavo določenih storitev, ki služijo praktični uporabi. Z delovnim preizkusom se bo pri vseh kandidatih preverilo klasično znanje in spretnost slikopleskarja.

2.5. Trajanje izpita

Izdelava mojstrskega izpitnega dela traja od 80 do 200 ur, izvedba delovnih preizkusov traja največ 8 ur.

2.6. Izvajanje izpitov

Kandidat praviloma najprej opravlja strokovnoteoretični del mojstrskega izpita (del II). Po uspešno opravljenem delu II pristopi k opravljanju praktičnega dela izpita.

Kandidat ob prijavi k praktičnemu delu mojstrskega izpita, naključno izbere iz seznama mojstrskih izdelkov izdelek, ki ga bo izdelal kot mojstrsko izpitno delo. Po uspešno opravljenih delovnih preizkusih predloži izpitnemu odboru vso dokumentacijo (konstrukcijsko in tehnološko dokumentacijo s kalkulacijo) in terminski plan izdelave (čas in kraj izdelave) za pripravo in izdelavo mojstrskega izdelka. Kreativno izdelavo skice in načrt pripravi vsak kandidat posebej in ju predloži izpitnemu odboru.

Kandidat lahko v soglasju z izpitnim odborom predlaga in izdelava oblikovno in vsebinsko drugačen izdelek.

Zaželjena je uporaba domačih materialov ali vsaj dosegljivih v Sloveniji. Vsakršne spremembe med delom zaradi nedosegljivosti materialov mora kandidat takoj sporočiti komisiji in dobiti njeno soglasje.

Izpitni odbor presodi, če izdelek ustreza predpisani zahtevnosti, organizira nadzor oziroma nadzoruje potek izdelave v skladu s predloženo dokumentacijo. Ob predaji izpitnega dela kandidat podpiše izjavo o samostojnem izvajanju izpitne naloge.

Izdelava delovnih preizkusov se opravlja pod nadzorom mojstrskega izpitnega odbora v določenem izpitnem prostoru (delavnici).

Opravljenost mojstrsko izpitno delo in delovne preizkuse je potrebno tudi ustno zagovarjati.

2.7. Ocenjevanje

Ocenjuje se mojstrsko izpitno delo oziroma izdelek ter delovni preizkus z zagovorom. Skupna ocena praktičnega dela mojstrskega izpita je sestavljena po naslednjih kriterijih:

- > **mojstrsko izpitno delo**   **60%**
- > **delovni preizkusi**   **40%.**

Upošteva se stopnja strokovnosti pristopa k delu, kakovost opravljenih posameznih faz dela in kakovost izdelka v celoti. V oceni se upošteva tudi urejenost delovnega mesta, upoštevanje predpisov varstva pri delu, racionalna in pravilna uporaba strojev in orodij, racionalnost pri izbiri gradiv ter splošna organiziranost (samostojnost, iznajdljivost, racionalnost, ...). Kandidat mora pokazati znanja iz moderne računalniške tehnike in iz področja klasične tehnike.

2.8. Minimalni pogoji za uspešno opravljen praktični del

Minimalni pogoj za uspešno opravljen praktični del izpita so zadovoljivo (pozitivno) opravljeno mojstrsko izpitno delo in delovni preizkus. Kandidat ne more dobiti pozitivne ocene, če ne opravi uspešno ključnih nalog oziroma delovnih preizkusov, ki so znak kvalitete in mojstrstva.

Mojstrski izpitni odbor lahko prekine izpit oziroma izdelavo mojstrskega izpitnega dela in delovnih preizkusov, če kandidat ne obvlada ti. ključnih vsebin.

3. STROKOVNOTEORETIČNI DEL IZPITA

3.1. Opredelitev

Slikopleskarski mojster/mojstrica mora obvladati znanja in spretnosti:

- ☛ poznavanje in uporaba vseh vrst materialov v slikopleskarstvu
- ☛ poznavanje vsebin kemije, fizike in matematike vezano na strokovno področje
- ☛ poznavanje orodij, pripomočkov in priročnih strojev
- ☛ poznavanje različnih vrst podlag in njihovih lastnosti, npr. zid, les, kovina, plastika
- ☛ znanja z področja kalkulacij in poslovanja
- ☛ poznavanje zakonskih določil varstva pri delu in ostalih zakonov vezanih na stroko
- ☛ znanja s področja restavriranja in sondiranja starejših premazov in tehnik
- ☛ znanja iz osnov estetike in oblikovanja.

3.2. Obseg

Pri strokovno teoretičnem delu izpita se preverjajo znanja iz naslednjih predmetnih izpitnih področjih:

- tehnologija
- izmere, kalkulacije in delovni normativi
- stroji in orodja
- estetika in oblikovanje.

3.3. Vsebina predmetnih izpitnih področij

3.3.1. Tehnologija

Vsebine	◊ Cilji
Vrste podlag v slikopleskarski stroki	<ul style="list-style-type: none"> ◊ pozna zidane površine ◊ razlikuje lesene površine ◊ loči kovinske površine ◊ loči umetne mase
Postopki obdelave	<ul style="list-style-type: none"> ◊ razlikuje impregnacije ◊ zna izravnati površino ◊ loči pokrivne premaze ◊ razlikuje končne obdelave ◊ pozna osnove ornamentike
Materiali v slikarski stroki	<ul style="list-style-type: none"> ◊ loči gradbene podlage ◊ pozna osnovne premaze ◊ pozna izravnalne premaze ◊ pozna pokrivne premaze ◊ pozna kemično sestavo materiala
Materiali v pleskarski stroki	<ul style="list-style-type: none"> ◊ razume impregniranje – grundiranje ◊ pozna kitanje ◊ loči brusna sredstva ◊ pozna pokrivne premaze ◊ razume emajliranje, lakiranje ◊ pozna kemično sestavo materiala ◊ razlikuje specialne premaze
Tehnike obdelav	<ul style="list-style-type: none"> ◊ pozna lazurno tehniko ◊ pozna strukturno tehniko

Vsebine	◇ Cilji
	◇ pozna izvedbo šabloniranja ◇ razume plastično občrtovanje ◇ zna izvesti tapeciranje ◇ razume kombinacije lepljenja okrasnih letev in burdur

3.3.2. Izmere, kalkulacije in delovni normativi

Vsebine	◇ Cilji
Poznavanje normativov	◇ pozna izmere ◇ pozna porabo materiala ◇ primerja porabo časa
Izcelovanje predračuna	◇ razume geometrijo ◇ razume matematiko

3.3.3. Stroji in orodja

Vsebine	◇ Cilji
Stroji	◇ loči stroje za odstranjevanje starih premazov ◇ pozna stroje za brušenje ◇ pozna stroje za mešanje ◇ pozna stroje za nanašanje materiala na površino
Orodja	◇ loči slikarska orodja ◇ loči pleskarska orodja ◇ loči pomagala od orodja
Vzdrževanje strojev	◇ zna pravilno uporabljati stroje ◇ razume upoštevanje predpisov varstva pri delu

3.3.4. Estetika in oblikovanje

Vsebine:	◇ Cilji:
Estetika in oblikovanje	◇ razume pomen in namen oblikovanja in estetike v slikopleskarstvu. ◇ razume prostorsko dimenzioniranje ◇ pozna barvne kombinacije in asocijacije ◇ razume pomen natančnosti pri oblikovanju simetričnih in asimetričnih dizajnov

3.4. Trajanje izpita

Posamezni pisni izpit naj traja najmanj 90 minut in največ 180 minut, vendar v celoti ne več kot 12 ur. Posamezen ustni izpit naj ne traja dalj kot 20 minut ter 15 minut za pripravo. Pisni izpiti naj na dan trajajo skupaj največ 6 ur.

Trajanje pisnih izpitov za predmetna izpitna področja:

☛ tehnologija	180 minut
☛ izmere, kalkulacije in delovni normativi	120 minut
☛ stroji in orodja	120 minut
☛ estetika in oblikovanje	120 minut

3.5. Načini ocenjevanja znanja

Strokovno teoretična znanja se praviloma preverjajo s pisno v obliki testov ali nalog objektivnega tipa in ustno. Mojstrski izpitni odbor lahko odloči, da se posamezni izpiti opravljajo le ustno.

Pisni izpit

Pisni izpiti se organizirajo in izvedejo v skladu z izpitnim redom predpisanim s pravilnikom o opravljanju mojstrskih izpitov za predmetna izpitna področja **tehnologija, izmere, kalkulacije in delovni normativi, stroji in orodja, estetika in oblikovanje**. Kandidati, ki na pisnem izpitu dosežejo le od 50% do 60 % vseh možnih točk, morajo opravljati tudi ustni izpit.

Kandidati, ki dosežejo pri pisnem delu izpita več kot 60 % vseh točk in želijo popraviti oceno, lahko pisno zaprosijo izpitni odbor za opravljanje ustnega izpita z namenom zvišanja ocene.

Ustni izpit in zagovor

Ustni izpiti se organizirajo in izvedejo v skladu z izpitnim redom predpisanim s pravilnikom o opravljanju mojstrskih izpitov.

3.5.1. Minimalni pogoji za uspešno opravljen izpit

Minimalni pogoj za uspešno opravljen strokovno teoretični del izpita so zadovoljive (zadostne) ocene vsakega posameznega predmetnega izpitnega področja.

Kandidat ne more dobiti pozitivne ocene, če ne pozna ključnih vsebin oziroma nalog iz strokovnega področja.

3.5.2. Določitev skupne ocene dela II mojstrskega izpita

Skupna ocena za strokovnoteoretični del mojstrskega izpita je srednja vrednost iz vseh strokovnih področij, pri tem da ima ocena iz tehnologije dvojno težo.

3.6. Seznam priporočene literature in drugih virov

- Bablick Michael: Das Fachwissen fuer den Maler und Lackierer, Koeln;Muenchen 1989
- Slikopleskarska dela - standardizirani opisi in normativi, Ljubljana 1990
- Ciglencečki Marieta: Štukatura na ptujskem gradu, Ptuj 1997
- Pajk Milan: Kalkulacije gradbenih del, Ljubljana 1982
- Revija Malerblatt: mesečna izdaja, ZR Nemčija

4. SESTAVLJALCI IZPITNEGA KATALOGA

- Marjan Lubej, delovodja zaklj. del v gradbeništvu, učitelj praktičnega pouka
- Peter Batič, slikopleskarski tehnik s.p.
- Alfred Janžek, organizator slikopleskarskih del, tehnolog
- Vili Brandt, slikopleskarski delovodja s.p.
- Tomaž Ferlan, slikopleskar s.p.